

Археологија

Од формирањето до денес Друштвото има одржано неколку конгреси, тематски расправи - тркалезни маси и симпозиуми, посветени на резултатите од археолошките истражувања во Македонија.

Сите предавања, вообичаено, се проследени со ДВД или ЦД проекции, каде што може да се проследи движното и недвижното културно наследство, кое е откриено и е актуелно.

Пишува:
Милева ЛАЗОВА

Македонското археолошко научно друштво (МАНД) од 3 до 6 декември 2008 година во хотелот "Унион", Кичево, одржа 20-јубилеен Симпозиум, на кој од пријавени 80 излагачи своите сознанија ги презентирале 72 археолога. Ова Друштво кое претставува здружение на археолозите од Македонија, формирано е во 1972 година, во Прилеп, под името "Археолошко друштво на Република Македонија". За свој прв претседател Здружението го назначува Бошко Бабиќ, тогашен директор и археолог на Народниот музеј во Прилеп. По неколку години Друштвото се префрла во Скопје.

Инаку, зародишот на МАНД бил во Охрид, потоа во Прилеп, а сега во Скопје. Оттогаш до сега континуирано секоја втора година се одржува овој Симпозиум во различни македонски градови. Од формирањето до денес Друштвото има одржано неколку конгреси, тематски расправи - тркалезни маси и симпозиуми, посветени на резултатите од археолошките истражувања во Македонија.

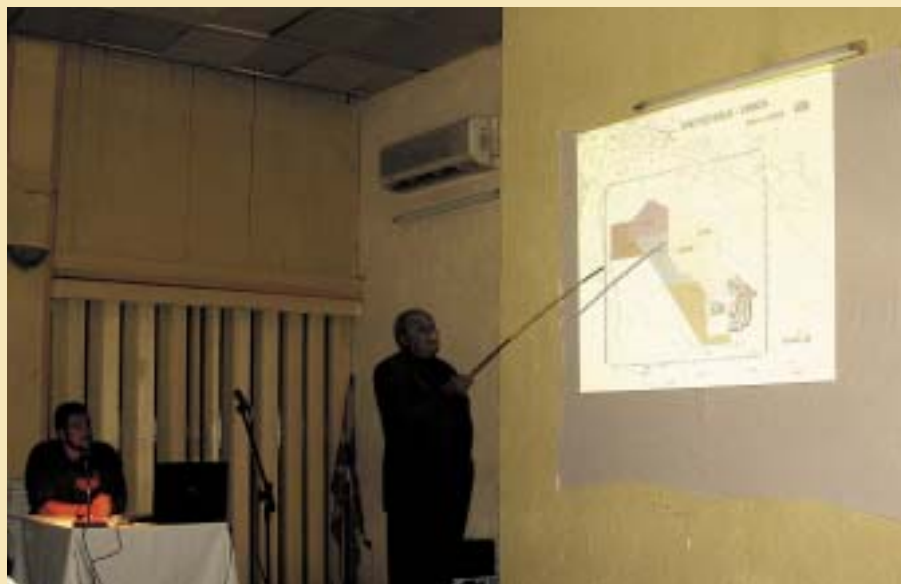
Четири години на чело на МАНД беше Ирена Колиштркоска Настева, археолог од Музеј на Македонија, која објасни која е целта на ова археолошко Здружение.

"Македонското археолошко научно друштво е друштво на граѓани, формирано со слободно здружување на граѓаните - професионални археолози од Македонија, заради остварување и усогласување на своите интереси и заради вршење на дејности и активности, со цел да се грижи за археологијата во Република Македонија, да ја унапредува и да ја развива нејзината дејност, да ги популаризира постигнатите резултати, да ги координира археолошките актив-

20. ЈУБИЛЕЕН СИМПОЗИУМ НА МА

ТРАДИЦИОНАЛ АРХЕОЛОШКОТ

ности, да се грижи за археолошкото богатство и да ја следи неговата заштита.

Го реализиравме овој Симпозиум во Кичево и го избравме овој град токму затоа што има што да каже во сферата на археологијата. Зад себе има истражувања повеќе од дваесеттина години, за кои ни говореше нашата колешка Гордана Спасовска Димитриовска, која во текот на тие истражувања се гриже-

ше за пронајдените археолошки остатоци или пронајдоци во Кичево и во Кичевско. Всушност, Музејот Западна Македонија во НОВ - Кичево нема одделенија за археологија, меѓутоа имаше археолог кој беше широко прифатен во овој Музеј и токму таа ги употребила своите знаења и сили и ги собрала сите податоци од оваа околина и градот. Додека траеше Симпозиумот во Кичево, во истиот период, беше отворена и

НА ГРИЖА ЗА О БОГАТСТВО

жувања низ Македонија. Токму затоа се и овие симпозиуми, на кои секоја втора година ги пласираме сознанијата едни на други. Сите предавања, вообичаено, се проследени со ДВД или ЦД проекти, каде може да се проследи движното и недвижното културно наследство, кое е откриено и е актуелно. Низ предавањата се развиваа и дискусии за одредени нешта, како и полемики, што е многу корисно за нас за да може за одредена тема да се дојде до вистинскиот одговор, некогаш во сферата на хронологијата, некогаш во сферата на објавувањето. Археолозите многу побавно објавуваат од причини што секогаш чекаат сите елементи од истражувањата да бидат сублимирани за да може поцелосно да се даде одговор", додаде Колиштркоска Настева.

На крајот од Симпозиумот, никој од археолозите не можеше да даде одреден заклучок или приоритет за одредено презентирање, затоа што секое истражување има своја главна носечка нота внатре во истражувањето. Основно е да биде што пошироко и што помасовно информирањето меѓу нив, археолозите, а секако и до пошироката јавност.

"Од тие причини - истакна Колиштркоска Настева - имаме озваничено и веб-страница на нашето Друштво, каде што ги ставаме сите новитети. Исто така, и годинава ги вметнавме сите одобрени истражувања од страна на Министерството за култура, како и сите истражувања кои беа вонредни, но дозволени и поткрепени од Владата на РМ. Ставивме и повеќе линкови со кои може да се допре и до изложбите, односно за сè она што се случува на територијата на Македонија од археологијата".

Во 1974 година е донесена одлука за покренување на периодичното стручно списание "Macedoniae acta archaeologica". Во првиот број на ова списание, во 1975 година, се објавени соопшенијата од Првиот симпозиум на друштвото, одржан во 1973 година во Скопје. Оттогаш традиционално секогаш се издава ова стручно списание, во кое се вметнуваат сите оние кои имаат изложено предавања на одреден симпозиум.

"Така, во наредниот број треба да излезат сите тие истражувања поткрепени со фотографии, планови, со научни тези. На овој Симпозиум беше промовиран најновиот број од археолошкото списание, каде беа вметнати истражувањата и презентациите од претпоследниот симпозиум, кој се одржа во Гевгелија. Четири години со задоволство бев претседател на МАНД, но на Изборното собрание, кое го одржавме во Кичево, избрана е нова претседателка, Марина Онческа Тодоровска од Музеј на град Скопје", вели Ирена Колиштркоска Настева.

дијапазон на пронајдоци", кажа Колиштркоска Настева.

Како што потенцираше Колиштркоска Настева, во текот на Симпозиумот се говорело за Скупи, Стоби, Хераклеа, за Марвинци, за големите истражувања кои беа на некрополата во Лисичин дол, каде работела голема екипа од Музеј на Македонија и повеќе археолози од државава, потоа станало збор и за Мордовис, како и за многу други археолошки локалитети.

"Всушност, сите археолошки локалитети се значајни, без разлика дали на нив се вршени големи или, пак, помали истражувања. Секој во себе носи една нитка која го врзува целиот историјат. На пример, на локалитетите каде што се истражува синхронизирано години наназад секое ново истражување, колку и да е мало, претставува една нитка која ги поврзува сите досегашни истражувања каде може да се даде поширок одговор за што станува збор, за тоа кои предци живееле тука или, пак, станува збор за некропола, цркви, базилики, населби. Секое излагање за нас беше благодарно, затоа што ние навистина немаме време да сме во дослух и да сме во тек со сите истражувања, кои последниве две години ги имаше многу. Серiously се работеше затоа што државата имаше слух и ги покри многуте истра-

изложбата, така што имавме можност да ја видиме, и како археолози да дозволиме нешто повеќе за таа област од праисторијата до средниот век - широк